

Debattartikel, publicerad i ATL 2010-04-20

Sverige måste gå med i EU!

Det låter kanske konstigt att efter 15 år som medlemmar i EU komma med detta påstående. Men som vi ser det har Sverige valt en egen väg inom EU som vi inte tycker är hållbar. Det senaste året har importen på mejerivaror ökat något helt otroligt. Exempelvis importeras det 75 000 ton ost till Sverige idag.

Om vi kunde få samma förutsättningar som övriga Europa så skulle vi kunna höja produktionen på mjölk i Sverige. Det skulle skapa arbetstillfällen både på gårdsnivå och inom industrin. Som läget är nu kommer denna industri i stället sakta men säkert att dö ut. Ett minskande antal kor och mjölkbönder slår i slutändan igenom på industrin.

Om ingenting görs kommer problemen att visa sig på olika sätt. En del kommer att sluta snyggt medan andra kommer att "bli plockade av banan". Att så lite görs för att stoppa denna negativa trend tycker vi är olyckligt och inte minst oansvarigt av ledande beslutsfattare. De verkar tro att om man sticker huvudet i sanden så blåser protesterna från oss bönder över. Men som ordspråket säger; När krubban är tom biter hästen! Varför Sveriges beslutsfattare valt denna egna väg i EU är helt obegripligt. De har flera gånger under åren tackat nej till ersättningar som EU velat skicka till svenska mjölkbönder. Nu har nästan alla länder inom EU sökt till kommissionen och fått klartecken att hjälpa sina mjölkbönder med upp till 15 000 euro på olika sätt. I Sverige valde man i stället att sänka skatterna för **alla** småföretag inom **alla** branscher - med pengar från mjölknäringen! Vi tror inte på ett bidragssystem utan tror att det vore bättre med en fri marknad men då måste den vara fri. Som medlemmar i EU måste vi få samma förutsättningar som de övriga länderna.

Det finns fem faktorer som påverkar vår ekonomi på gårdarna:

- 1 Vi som producenter
- 2 Riksdagen och regering
- 3 Våra organisationer
- 4 Handeln
- 5 Konsumenterna

Vi som *producenter* måste vara så effektiva som möjligt på våra gårdar och sen tala om vilket pris vi behöver på råvaran.

Riksdag och regering fattar de beslut som skapar förutsättningarna för att kunna ha en lönsam produktion. Exempelvis måste de se till att vi har lika förutsättningar som övriga EU-länder.

Våra organisationer kan spara stora pengar på att samarbeta. Enligt våra beräkningar skulle utökade samarbeten kunna ge samordningsvinster på drygt 1,5 miljarder per år. Man kan undra varför inget görs åt detta problem. Vi säger inte att alla mejerier i Sverige skall gå ihop utan att det kanske finns andra möjligheter till samarbeten. Det är varumärket som gör skillnaden mellan mejerierna och inte industrialläggningarna. Där har nog mejerierna mycket att lära av andra livsmedelsföretag som satsar på varumärket fullt ut.

Den Svenska *handeln* måste sluta att prata med kluven tunga. De pressar fram olika kvalitetsregler samtidigt som de öser in billiga livsmedel från länder som inte har lika stränga krav på produktionen som i Sverige.

Det finns *konsumenter* som är beredda att betala mer för mjölk med en identitet. Det är landskapsmjölken ett lysande exempel på! Men varför inte ha samma koncept för andra mejeriprodukter som ost och smör? K-mjölken står bara för drygt 40% av den invägda mjölken i Sverige. På detta sätt har konsumenten en möjlighet att styra från vilka gårdar de köpte mjölken.

LDM Sveriges Mjölkbönder tror på en svensk mjölkproduktion men vi måste se klarsynt på den och våga tala om hur det ser ut och inte leva i en illusion! Något måste göras innan det är för sent! Vi uppmanar därför beslutsfattare, organisationer och alla som jobbar med mjölk att dra åt samma håll och skapa goda förutsättningar för en levande svensk mjölkproduktion.

/Stefan Gård, ordförande i LDM Sveriges Mjölkbönder